

Utlåtande 2011:92 RIII (Dnr 302-2497/2009)

Försköning av Stockholms tråkiga miljöer

Motion (2009:48) av Malte Sigemalm (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2009:48) av Malte Sigemalm (S) om ”Försköning av Stockholms tråkiga miljöer” avslås.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

I en motion (2009:48) framför Malte Sigemalm (S) synpunkten att det finns en rad olika byggnader och anläggningar i Stockholm som ur estetisk synvinkel är tråkiga, men som har potential att bli vackra och spännande. Motionären anser att kommunfullmäktige ska besluta att utlysa en tävling riktad till konstfacks-elever om bästa utsmyckning av dessa anläggningar samt att resurser avsätts för att genomföra vinnande utsmyckningsförslag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta, Södermalm och Skärholmen samt Skönhetsrådet. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har p.g.a. tekniska fel inte nåtts av remissen.

Stadsledningskontoret anser att det ligger inom respektive nämnds eller bostadsstyrelsens ansvar att instifta och anordna olika tävlingar kring byggnadsverk

i Stockholm och att det därmed inte krävs ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Stadsbyggnadsnämndens slutsats är att det är svårt att rekommendera en generell tävling om att försköna redan byggda torn, dels eftersom eventuella åtgärder behöver anpassas efter förhållanden i varje enskilt fall, dels med hänsyn till att möjligheterna att genomföra ett tävlingsresultat blir små, utan stora resursinsatser från staden.

Trafik- och renhållningsnämnden anser att en försköning måste analyseras ur flera aspekter och prövas av flera av stadens instanser. Nämnden avstyrker förslag till en tävling riktad till konstfackselever. Frågan ligger dock i första hand hos ägarna till byggnadsverken. Om det skulle utlysas en tävling i någon form deltar nämnden gärna i bedömningen av inkomna förslag.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ser positivt på motionärens förslag så tillvida att tydliga landmärken kan skapas i staden genom konstnärlig utsmyckning. Nämnden anser dock att man i högre grad bör förankra detta i det lokala arbete som redan sker idag.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiv till motionens förslag att utlysa en tävling om att göra vissa torn vackrare, men för att få in fler och mer varierande förslag bör man enligt nämnden överväga att bjuda in fler konstskolor än enbart Konstfack.

Skärholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att utlysa en tävling. Bedömningar av vilka byggnader som skulle kunna vara aktuella för utsmyckningar bör i så fall genomföras av berörda bolag och förvaltningar i dialog med stockholmarna.

Skönhetsrådet delar inte åsikten att vattentorn rent generellt är oestetiska byggnader utan skönhetsvärde. Ett uppdrag skulle dock kunna ges till Stockholm Konst att utreda om det är möjligt att förse något av stadens vattentorn med en konstnärlig utsmyckning.

Mina synpunkter

Vilka byggnader som inte har något skönhetsvärde är subjektivt utifrån människors tycke och smak. Motionären nämner ett antal byggnadsverk som han anser är oestetiska. Alla stadens funktionsbyggnader och anläggningar kan kanske inte kallas vackra, men vi bör ha i minnet att de utformats utifrån sin egen samtids krav och då rådande syn på industriarkitektur.

Istället för att kommunfullmäktige skulle instifta en tävling och tillsammans försöka komma överens om och peka ut byggnadsverk, vars arkitektur vi för stunden inte uppskattar, är det sannolikt mer framgångsrikt att inom ramen

för stadens kommande arkitekturprogram uppmuntra till högre kvalitet i gestaltningen i samband med alla våra större projekt. Tävligen Årets Stockholmsbyggnad är också en del i arbetet med att premiera god nutida arkitektur, något som är viktigt för ett byggande i världsklass.

Avslutningsvis kan jag också konstatera att om ett byggnadsverks ägare skulle vilja anordna en tävling kring försköning av sin anläggning, står det dem självklart fritt att göra detta utan något särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2009:48) av Malte Sigemalm (S) om försköning av Stockholms tråkiga miljöer

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård, Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Bifall motionen i sin helhet.
2. Därutöver anföras.

Motionen lyfter spännande tankar och idéer om dels hur Stockholm kan få mer spännande fysiska miljöer, dels om hur ett kreativt intresse för vår stads fysiska miljöer kan såväl skapas som utvecklas och tillvaratas. De idéer motionen anför kring hur staden skulle kunna fånga och uppmuntra kreativiteten hos exempelvis studenter tror vi kan tillföra Stockholm mycket gott, både inom stadsbyggnadsområdet och inom andra områden. Det kunde vara ett sätt av flera att låta Stockholm bli en skapande och kreativ stad som vågar låta idéer mötas, som vågar låta nya tankar ta plats och som uppmuntrar stockholmarna att sticka ut hakan.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Delvis bifalla motionen
2. Anföras följande

Miljöpartiet de gröna anser att motionens grundidé om att försköna Stockholms tråkiga miljöer är bra. I danska städer som Köpenhamn och Århus finns många bra exempel på hur man genom olika mer eller mindre etablerade konstnärer förskönat tråkiga miljöer, exempelvis husgavlar och murar. Vi vill lyfta fram möjligheten till att låta konstnärer försköna de ”tråkiga miljöer” som staden råder över, t ex brofundament, väg- och gångtunnlar, parkeringsgarage, hissar, m.m. Det skulle göra att miljöer som i dag kan uppfattas som obehagliga eller skrämmande skulle kunna te sig välkomnande och tryggare och leda till en ökad trivsel i staden totalt. Förutom konstnärliga utsmyckningar är även gröna inslag såsom gröna väggar både förskönande och miljöförbättrande.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2009:48) av Malte Sigemalm (S) om ”Försköning av Stockholms tråkiga miljöer” avslås.

Stockholm den 11 maj 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård*, *Olle Burell* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) och *Ann-Margarethe Livh* (V) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Per Bolund* och *Sara Pettigrew* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I en motion (2009:48) framför Malte Sigemalm (S) synpunkten att det finns en rad olika byggnader och anläggningar i Stockholm som ur estetisk synvinkel är tråkiga, men som har potential att bli vackra och spännande. Motionären anser att kommunfullmäktige ska besluta att utlysa en tävling riktad till konstfacks-elever om bästa utsmyckning av dessa anläggningar, samt att resurser avsätts för att genomföra vinnande utsmyckningsförslag.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta, Södermalm och Skärholmen samt Skönhetsrådet. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har p.g.a. tekniska fel inte nåtts av remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret delar motionärens uppfattning att det finns byggnader i Stockholm där skönhetsvärdet skulle kunna utvecklas. Stadsledningskontoret anser i likhet med motionären att bland annat Ericssons torn i Midsommarkransen utgör ett gott exempel där man med hjälp av ljussättning omvandlat en grå byggnad till en kulturell upplevelse.

Stadsledningskontoret anser att det ligger inom respektive nämnds eller bolagsstyrelsens ansvar att instifta och anordna olika tävlingar kring byggnadsverk i Stockholm och att det därmed inte krävs ett särskilt beslut i kommunfullmäktige. Vad gäller exempelvis vattentorn inom Stockholms stad ligger dessa inom Stockholm Vatten AB:s ansvarsområde. Det kan i sammanhanget nämnas att det finns exempel på såväl vattentorn som andra byggnadsverk som kan upplevas som ”grå och trista” som klassats som kulturhistoriskt värdefulla byggnader och därmed anses som särskilt intressanta ur såväl kulturhistoriskt, miljömässigt som konstnärligt perspektiv. Stadsledningskontoret har inget att invända mot att det instiftas pris eller tävlingar kring byggnadsverk i Stockholm men anser att grunden för ett pris eller en tävling ska definieras i ett syfte och ett sammanhang som exempelvis ökad trygghet eller vid utveckling av en stadsdel med viss profil eller liknande. Ett gott exempel är stadsbyggnadsnämndens nyligen instiftade och årligt återkommande pris för ”Årets Stockholmsbyggnad” där syftet är

att skapa ett engagemang för stadsmiljön och ett stadsbyggande som går mot vision 2030 för Stockholms stad, det vill säga ett byggande i världsklass.

Stadsledningskontoret poängterar vidare att då tävlingar utlyses kring byggnadsverk i Stockholm så ska stadens olika mål beaktas. Staden bör därför uppmuntra även annan teknik än ljussättning vid olika arkitektoniska och kulturella projekt i linje med målet om en hållbar livsmiljö. Stadsledningskontoret anser vidare att staden bör samarbeta med andra såsom privata byggherrar, fastighetsägare och landstinget med flera då stadsmiljöfrågor är ett gemensamt ansvar mellan olika aktörer i staden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motion 2009:48 av Malte Sigemalm (S) om försköning av Stockholms tråkiga miljöer.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2011 att överlämna och åberopa kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av ledamoten Maria Hannäs (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Tomas Rudin m.fl. (S), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Utlåtande

Kommunstyrelsen har genom stadsbyggnads- och idrottsroteln översänt en remiss på motion (2009:48) om försköning av Stockholms tråkiga miljöer av Malte Sigemalm (S) för yttrande senast den 1 april 2011.

I motionen anges att Stockholm har olika byggnader som ur estetisk synvinkel är mycket tråkiga och saknar skönhetsvärde. Som exempel redovisas vattentorn i Nybohov, Sätra, Tensta, Högdalen, Tallkrogen och Vanadis samt andra höga torn som kommunikationstorn. Motionären föreslår att kommunfullmäktige utlyser en tävling om bästa utsmyckning av stadens fula torn, riktad till konstfackselever, samt att eleverna ges resurser att genomföra vinnande förslag.

Stadsbyggnadskontoret håller med om att alla funktionsbyggnader och anläggningar som utgör viktiga delar av stadens infrastruktur inte är vackra. Jämfört med slutet av 1800-talet, då framväxten av en ny kommunal teknik var prestigeprojekt som ofta utformades av landets främsta arkitekter, har villkoren för utsmyckning av funktions-

byggnader förändrats. I samband med funktionalismens genombrott ändrades också skönhetsidealen så att funktionen i större utsträckning skulle styra anläggningarnas formmässiga uttryck. Flera av de exemplifierade tornbyggnaderna är dramatiska inslag i stadsbilden och exempelvis vattentornet i Vanadislunden har kulturhistoriska värden av näst högsta klass (grön klass) enligt stadsmuseets klassificering.

De nya funktionsbyggnader och anläggningar som tillkommer i vår tid har varierande kvalitet. Flera utformas med mycket höga ambitioner och ibland genom tävlingar, som exempelvis den nya trafikplatsen ”Stockholmsporten”, där Förbifarten och E18 korsar varandra. Ett annat exempel är ventilationstornen för Södra Länken, som tillkom med konstnärliga ambitioner efter en tävling och med hjälp av ett gestaltungsprogram som staden och dåvarande vägverket gemensamt tog fram. Ett tredje exempel är den nya Årstabron för stambanan. Samtidigt finns andra funktionsbyggnader och anläggningar som ofta kritiserar. Exempelvis gäller det elnätsstationer, källsorteringsstationer och kollektivtrafikdepåer.

Stadsbyggnadskontoret ser mycket positivt på ambitioner att försköna Stockholms tråkiga miljöer men bedömer att det måste byggas på ett nära samarbete med respektive funktionsutövare och ske med hänsyn till särskilda krav för varje verksamhetstyp. Stadsbyggnadskontoret bedömer också att utformningskrav för funktionsbyggnader i första hand bör riktas till ansvariga funktionsutövare. Bland annat i samband med nyanläggning eller omfattande ombyggnader har staden möjligheter att ställa krav i detaljplaner och bevaka att de följs genom bygglovprövningen.

Stockholm har under ett par decennier arbetat med starkt fokus på åtgärder som kan försköna staden och öka dess kvaliteter. Överdäckningen av det öppna schaktet för Söderleden intill Medborgarplatsen, planeringen för mer levande citymiljö, rivning av parkeringshus och omvandlingen av tidigare godsbangårdar, industri- och hamnområden till attraktiva stadsmiljöer och ibland med nya strandpromenader är exempel på detta. Arbetet med miljöprogramsområdenas problem genom bland annat Järvalyftet är också projekt där ett sådant perspektiv ingår.

Stadsbyggnadskontorets slutsats är att det är svårt att rekommendera en generell tävling om att försköna redan byggda fula torn, dels eftersom eventuella åtgärder behöver anpassas efter förhållanden i varje enskilt fall, och dels med hänsyn till att möjligheterna att genomföra ett tävlingsresultat blir små, utan stora resursinsatser från staden. Stadsbyggnadskontoret bedömer att det kan vara mer framgångsrikt att uppdraget att försköna befintliga tråkiga miljöer finns med i fokus i samband med alla större projekt i Stockholms pågående satsning på stadsutveckling och infrastruktur.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2011 att överlämna och åberopa kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S) och Kajsa Stenfelt (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Emilia Hagberg m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret anser att förslaget att försköna torn i staden är intressant. Man måste dock ha i minnet att tornen är utformade efter tidens olika krav och syn på industriarkitektur, dock av varierande kvalitet. Flera av tornen skulle antagligen vinna på en utsmyckning t e x i form av målning eller ljussättning. Vattentornen är mycket dominerande i landskapsbilden/stadsbilden och bör behandlas utan alltför stora åthävor. De bör inte heller framträda alltför dominant mot omgivningen.

Uppgiften kräver stor erfarenhet, kunskap samt känsla och kännedom om stadens utbyggnad och struktur. En försköning måste analyseras ur flera aspekter och prövas av flera av stadens instanser. Trafikkontoret avstyrker förslag till en tävling riktad till konstfackselever. Frågan ligger dock i första hand hos ägarna till vattentornen. Om det skulle utlysas en tävling i någon form deltar trafikkontoret gärna i bedömningen av inkomna förslag.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2011 att överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Ornina Younan m.fl. (S), ledamoten Awad Hersi m.fl. (MP), samt ledamoten Jonas Ljungstedt (V), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har vid flera tillfällen genom åren varit delaktig i olika förslag till att "försköna" eller förstärka vattentornet i Tensta. Ambitionen har varit att "sätta Tensta på kartan" där vattentornet förstärks som ett landmärke för området. För närvarande pågår ett projekt inom Järvaandan tillsammans med stadsdelen Rinkeby-Kista och

Stockholm vatten som går ut på att belysa vattentornet med lila ljus, som är ”Järvaandans” färg. Tidigare har också vattentornet föreslagits byggas om till bostäder och ny konsthall, med utsikt över Järvafältet, i samband med överdäckningen av E 18.

Förvaltningen ser positivt på motionsställarens förslag så till vida att tydliga landmärken skapas i staden genom konstnärlig utsmyckning. Förvaltningen anser dock att man bör förankra försköningen i allt större utsträckning med det lokala arbete som redan sker idag. Om medborgarna får möjlighet att involveras alltmer i de investeringar som sker i närområdet desto större ansvar förmodas den enskilde ta för sin närmiljö, vilket i sin tur leder till mindre skadegörelse.

Det är också viktigt att tänka igenom hela processen innan man drar igång en tävling så att inte en massa förhoppningar väcks som sedan inte kan förverkligas på grund av bristande resurser. Ramarna för tävlingen bör därför vara mycket tydliga så att försköningen kan genomföras och inte bara bli en pappersprodukt.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2011 att överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Erik Malm m.fl. (MP). Anders Göransson m.fl. (S) och Gunnar Ågren (V), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till motionens förslag att utlysa en tävling om att göra stadens fula torn vackrare. Vilka torn som ska klassas som ”fula” är dock en fråga som närmare måste belysas av de förvaltningar och bolag i staden som besitter denna kunskap. Det är naturligtvis också viktigt att de bolag inom staden som äger nämnda torn får lämna synpunkter på vilka torn som ska vara med i tävlingen. Huruvida ett vinnande förslag får realiseras eller inte måste också behandlas på sedvanligt vis av stadens förvaltningar vad gäller erhållande av exempelvis bygglov.

För att få in fler och mer varierande förslag bör man enligt förvaltningen överväga att bjuda in fler konstskolor än Konstfack till tävlingen.

Förslaget att konstfackeleverna ges resurser att genomföra vinnande förslag har förvaltningen inga synpunkter på annat än att man också bör överväga finansiering via sponsorer såsom är fallet med ljustornet i Telefonplan.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 mars 2011 att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till kommunstyrelsen.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har i ett tidigare ärende som svar på ett medborgarförslag angående ljussättning av Sättra vattentorn, dnr. 002/118-2008, skrivit att stadens bolag och förvaltningar på allvar bör undersöka möjligheten att belysa Sättra vattentorn. Sättra vattentorn är ett landmärke och kan beskådas vida omkring. Med hjälp av effektbelysning skulle tornet kunna framhävas ytterligare och kunna ses även under dygnets mörkare timmar. Effektbelysning kan också bidra till att tillgängliggöra en plats och skapa ökad trygghet. Staden har satsat mycket pengar på effektbelysning i innerstaden. Förvaltningen anser att det är viktigt att staden även belyser betydande byggnader och konstverk i ytterstaden.

Sättra vattentorn har en redan idag en utmärkande arkitektur och bör enligt stadsdelsförvaltningen inte utsmyckas, men gärna belysas. Vilka byggnader som inte har något skönhetsvärde är subjektivt utifrån tycke och smak. Förvaltningen ställer sig i övrigt positiv till att utlysa en tävling. Bedömningar av vilka byggnader som kan vara aktuella för utsmyckningar får i sådana fall varje bolag och förvaltning det berör utse och bör i så fall genomföras i dialog med Stockholmarna.

Skönhetsrådet

Skönhetsrådets yttrande daterat den 4 april 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Ang. KS 314-331-2004 Motion (2009:48) ang. försköning av Stockholms tråkiga miljöer av Malte Sigemalm (S)

Med anledning av Stadsbyggnads- och idrottsrotelns remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Skönhetsrådet delar inte helt den åsikt som förs fram i motionen om att vattentorn rent generellt är oestetiska byggnader utan skönhetsvärde. Det finns stora kvaliteter i de ofta monumentala byggnaderna; dess placering på höjder gör att de också naturligt blir till blickfång – i vissa fall kan en enkel gestaltning vara att föredra i de väl synliga

lägena.

Trots det anser rådet att det finns en kreativ idé i motionens förslag och att uppdraget bör gå till Stockholm Konst för att utreda om det är möjligt att förse något av stadens vattentorn med en konstnärlig utsmyckning, kanske genom konstfacks regi.

RESERVATIONER M.M.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Maria Hannäs (V) enligt följande.

Föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Tomas Rudin m.fl. (S) enligt följande.

Motionen lyfter spännande tankar och idéer om dels hur Stockholm kan få mer spännande fysiska miljöer, dels om hur ett kreativt intresse för vår stads fysiska miljöer kan såväl skapas som utvecklas och tillvaratas. De idéer motionen anför kring hur Staden skulle kunna fånga och uppmuntra kreativiteten hos exempelvis studenter tror vi kan tillföra Stockholm mycket gott, både inom stadsbyggnadsområdet och inom andra områden. Det kunde vara ett sätt av flera att låta Stockholm bli en skapande och kreativ stad som vågar låta idéer mötas, som vågar låta nya tankar ta plats och som uppmuntrar stockholmarna att sticka ut hakan.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S) och Kajsa Stenfelt (V) enligt följande.

Föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att nämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Stockholm ett unikt tillfälle att tex via Konstfacks elevarbeten vara med och utsmycka staden. Den resurs som eleverna besitter borde kunna nyttjas på ett bra och konstruktivt sätt.

Grundtanken i motionen är att de betongtorn som idag är vattentorn i Stockholm med modern ljus teknik kunde bli blickfång under dagens och årstidernas mörka perioder.

Vår uppfattning är att vid ett tävlingsmoment så kan de mest spektakulära utsmyckningarna stoppas. Skönhetsrådet borde vara den instans i staden som utsågs till "tävlingsdomare".

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Emilia Hagberg m.fl. (MP) enligt följande.

Vi tycker att motionens grundidé om att försköna Stockholms tråkiga miljöer är bra. I danska städer som Köpenhamn och Århus finns många bra exempel på hur man genom olika mer eller mindre etablerade konstnärer förskönat tråkiga miljöer, exempelvis husgavlar och murar. Vi vill lyfta fram möjligheten till att låta konstnärer försköna de ”tråkiga miljöer” som Trafik- och renhållningsnämnden råder över: brofundament, väg- och gångtunnlar, parkeringsgarage, hissar, m.m. Det skulle göra att miljöer som i dag kan uppfattas som obehagliga eller skrämmande skulle kunna te sig välkomnande och tryggare och leda till en ökad trivsel i staden totalt.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Ornina Younan m.fl. (S), ledamoten Awad Hersi m.fl. (MP), samt ledamoten Jonas Ljungstedt (V) enligt följande.

- Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därutöver anför följande.

Denna motion lyfter upp ett vattentorn i vår stadsdel. Sedan vattentornet kom till har det funnits diskussioner och förslag på att försköna denna byggnad. Tyvärr har de inte lett till ett förverkligande och anledningarna har varit många allt från ekonomi till säkerhet.

Vi vill se att denna motion realiserar och att detta inte bara blir ännu ett förslag som läggs till högen av förslag som aldrig förverkligas.

Vi tror att det är möjligt att göra vattentornet till ett ansikte för Stockholm, vår stadsdel och hela Järva.

Precis som förvaltningen tar upp så tycker vi att det är viktigt att medborgarna i stadsdelen är involverade i processen från början.

I och med alla byggen som sker i vår stadsdel och runt Järva så tror vi att vårt vattentorn kan bli Norra Stockholmsporten.

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Erik Malm m.fl. (MP), Anders Göransson m.fl. (S) och Gunnar Ågren (V) enligt följande.

Vi är positiva till motionen, men anser inte att tävlingen ska begränsas till de konstnärliga utbildningarna utan vara öppen för alla Stockholmare att lämna tävlingsbidrag. Stockholm är en stad med många kulturarbetare, men alla har inte studerat vid de tra-

ditionella konstnärsutbildningar som nämns i remissen. En stor del av kulturarbetarna är självlärda eller utbildade utomlands därför vill vi ha en tävling som riktar sig till alla inom Stockholms stad.

Vi ser även gärna att man kompletterar förslaget till att omfatta även andra byggnader eller miljöer som vara lämpliga för försköning.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

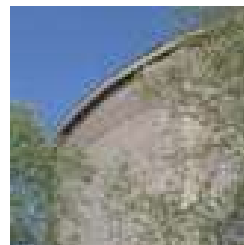
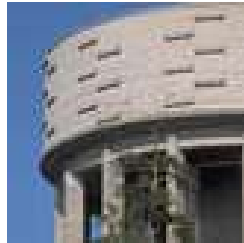
2009:48

2009:48

Motion av Malte Sigemalm (s) om försköning av Stockholms tråkiga miljöer

Dnr 302-2497/2009

Stockholm har en rad olika byggnader som ur estetisk synvinkel är mycket tråkiga och har inget skönhetsvärde.

Jag tänker då på olika torn typ vattentorn t ex i Nybohov, Sättra, Tensta, Högdalen, Tallkrogen, Vanadis. Vattentorn samt övriga höga torn t ex kommunikationstorn är ur många aspekter grå byggnader som mest ser anskrämliga ut.

Det som skiljer de olika vattentornen åt är att under 1800-talet när bl a Vanadis-reservoaren byggdes lades mycket kraft ner på att utforma byggnaden vacker.

Det var dåvarande kunniga arkitekter som t ex Ferdinand Boberg som ritade dessa byggnader. Idag namnger man inga arkitekter som ritat vattentorn i och med att de ska fylla sin roll just som vattentorn och inget annat. Ingen kraft läggs ner på att göra dem vackra eller spännande ur arkitektonisk mening.

Stockholm stad borde fånga upp den skaparkraft som idag finns på bl a konstfack och ge elever i uppdrag att delta i en tävling om vem som kan utforma t ex vattentorn på bäst spännande vis.

Exempel finns i dag nära konstfack där man kan bestämma genom att ringa ett telefonnummer om färg på ljusarmatur på Erikssons torn i Midsommarkransen. I en framtid borde de torn som finns i staden bli en kulturell upplevelse istället för något som upplevs som fult.

Jag hemställer att Stockholms kommunfullmäktige beslutar att

1. staden utlyser en tävling riktad till konstfackelever, om bästa utsmyckningen av stadens fula torn
2. konstfackelever ges resurser att genomföra vinnande utsmyckningsförslag på respektive vinnande objekt.

Stockholm den 30 november 2009

Malte Sigemalm